

Paulus & de twaalf

Waarom moest een 13-de apostel geroepen worden, terwijl er al twaalf apostelen waren?

Wat is het bijzondere van "Saulus, anders gezegd Paulus"?

Verkondigde Paulus dezelfde boodschap als "de twaalf"?

Bij welke gelegenheden hebben zij elkaar ontmoet en wat valt daaruit op te maken?

Wat hebben ze over elkaar geschreven?

En *last but not least*: wat betekent dit alles concreet voor ons?

1Korinthe 15

1. Ik maak u bekend, broeders, het evangelie, dat ik u verkondigd heb, dat gij ook ontvangen hebt, waarin gij ook staat

(...)

3. Want voor alle dingen heb ik u overgegeven, hetgeen ik zelf ontvangen heb: Christus is gestorven voor onze zonden, naar de Schriften,

4 en Hij is begraven en ten
derden dage opgewekt, naar de
Schriften,

5 en Hij is verschenen aan
Kefas, daarna aan de twaalven.

6 Vervolgens is Hij verschenen
aan meer dan vijfhonderd
broeders tegelijk, van wie het
merendeel thans nog in leven
is, doch sommigen zijn
ontslapen.

7 Vervolgens is Hij verschenen aan Jakobus, daarna aan al de apostelen;

8 maar het allerlaatst is Hij ook aan mij verschenen, als aan een ontijdig geborene.

9 Want ik ben de geringste der apostelen, niet waard een apostel te heten, omdat ik de gemeente Gods vervolgd heb.

10 Maar door de genade Gods ben ik, wat ik ben, en zijn genade aan mij is niet vergeefs geweest, want ik heb meer gearbeid dan zij allen, doch niet ik, maar de genade Gods, die met mij is.

11 Daarom dan, ik of zij, zo prediken wij, en zo zijt gij tot het geloof gekomen.

tot zover

4 en Hij is begraven en ten
derden dage opgewekt, naar de
Schriften,

5 en Hij is verschenen aan
Kefas, daarna aan de twaalven.

6 Vervolgens is Hij verschenen
aan meer dan vijfhonderd
broeders tegelijk, van wie het
merendeel thans nog in leven
is, doch sommigen zijn
ontslapen.

Paulus maakt dus geen deel uit van “de twaalf”...

Handelingen 6

2. En de twaalf riepen de menigte der discipelen bijeen en zeiden....

kenmerkend voor de twaalf...

Handelingen 1

21. Er moet dan van de mannen, die zich bij ons hebben aangesloten in al de tijd, dat de Here Jezus bij ons ingegaan en uitgegaan is,

22. te beginnen met de doop van Johannes tot de dag, dat Hij van ons werd opgenomen, een van hen met ons getuige worden van zijn opstanding.

hoezo 'twaalf'?

Matteüs 19

28. Jezus zeide tot hen (= *de twaalf*) : Voorwaar, Ik zeg u, gij, die Mij gevolgd zijt, zult in de wedergeboorte, wanneer de Zoon des mensen op de troon zijner heerlijkheid zal zitten, ook op **twaalf** tronen zitten om de **twaalf** stammen van Israel te richten.

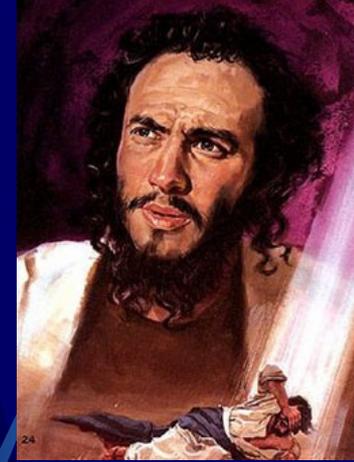
7 Vervolgens is Hij verschenen aan Jakobus, daarna aan al de apostelen;

8 maar het allerlaatst is Hij ook aan mij verschenen, als aan een ontijdig geborene.

9 Want ik ben de geringste der apostelen, niet waard een apostel te heten, omdat ik de gemeente Gods vervolgd heb.

het allerlaatst aan Paulus verschenen.

de twaalf:
ooggetuigen van
Jezus Christus op
aarde

Paulus:
ooggetuige van
Christus Jezus in de
hemel

7 Vervolgens is Hij verschenen aan Jakobus, daarna aan al de apostelen;

8 maar het allerlaatst is Hij ook aan mij verschenen, als aan een ontijdig geborene.

9 Want ik ben de geringste der apostelen, niet waard een apostel te heten, omdat ik de gemeente Gods vervolgd heb.

Paulus, de geringste...

Efeze 3

8. Mij, verreweg de geringste van alle heiligen, is deze genade te beurt gevallen, aan de heidenen de onnaspeurlijke rijkdom van Christus te verkondigen...

Paulus, de geringste...

1Timotheüs

15. Dit is een getrouw woord en alle aanneming waard, dat Christus Jezus in de wereld gekomen is om zondaren te behouden, onder welke ik een eerste plaats inneem.

7 Vervolgens is Hij verschenen aan Jakobus, daarna aan al de apostelen;

8 maar het allerlaatst is Hij ook aan mij verschenen, als aan een ontijdig geborene.

9 Want ik ben de geringste der apostelen, niet waard een apostel te heten, omdat ik de gemeente Gods vervolgd heb.

“de gemeente Gods”

Handelingen 9

3. En terwijl hij daarheen op weg was, geschiedde het, toen hij Damascus naderde, dat hem plotseling licht uit de hemel omstraalde;
4. en ter aarde gevallen, hoorde hij een stem tot zich zeggen: Saul, Saul, waarom vervolgt gij **Mij**?

1Korinthe 12

12. Want gelijk het lichaam één is en vele leden heeft, en al de leden van het lichaam, hoe vele ook, één lichaam vormen, zo ook Christus....

10 Maar door de genade Gods ben ik, wat ik ben, en zijn genade aan mij is niet vergeefs geweest, want ik heb meer gearbeid dan zij allen, doch niet ik, maar de genade Gods, die met mij is.

11 Daarom dan, ik of zij, zo prediken wij, en zo zijt gij tot het geloof gekomen.

genade bij Paulus...

Romeinen 3

23. Want allen hebben gezondigd en derven de heerlijkheid Gods,

24. en worden om niet gerechtvaardigd uit zijn genade, door de verlossing in Christus Jezus.

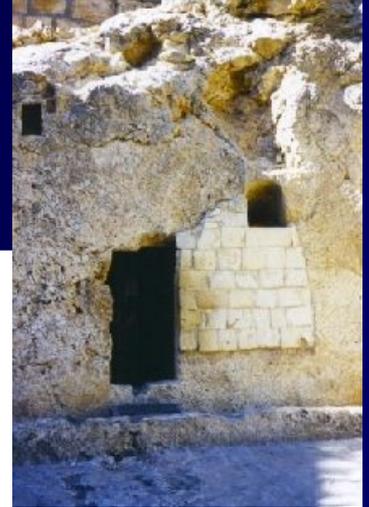
Romeinen 11

6. Indien het nu door genade is, dan is het niet meer uit werken; anders is de genade geen genade meer.

10 Maar door de genade Gods ben ik, wat ik ben, en zijn genade aan mij is niet vergeefs geweest, want ik heb meer gearbeid dan zij allen, doch niet ik, maar de genade Gods, die met mij is.

11 Daarom dan, ik (= Paulus) of zij (= de twaalf), zo prediken wij, en zo zijt gij tot het geloof gekomen.

Het fundament van Paulus' prediking en die van de twaalf is gelijk: "Christus is ten derde dage opgewekt, naar de Schriften..."

1Korinthe 3

21. Daarom, niemand beroeme zich op mensen; alles is immers het uwe:

22. hetzij Paulus, Apollos of Kefas, hetzij wereld, leven of dood, hetzij heden of toekomst, het is alles het uwe;

23. doch gij zijt van Christus, en Christus is van God.

Galaten 1

11. Want ik maak u bekend, broeders, dat het evangelie, hetwelk door mij verkondigd is, niet is naar de mens.

12. Want ik heb het ook niet van een mens ontvangen of geleerd, maar door openbaring van Jezus Christus.

13. Want gij hebt gehoord van mijn vroegere wandel in het Jodendom: ik heb de gemeente Gods bovenmate vervolgd en getracht haar uit te roeien,

14. en in het Jodendom heb ik het verder gebracht dan vele van [mijn] tijdgenoten onder mijn volk, als hartstochtelijk ijveraar voor mijn voorvaderlijke overleveringen.

15. Maar toen het Hem, die mij van de schoot mijner moeder aan afgezonderd en door zijn **genade** geroepen heeft, behaagd had,

16. zijn Zoon in mij te openbaren, opdat ik Hem onder de heidenen verkondigen zou, ben ik geen ogenblik te rade gegaan met vlees en bloed;

17. ook ben ik niet naar Jeruzalem gereisd tot hen, die reeds voor mij apostelen waren, maar ik ben naar Arabie vertrokken en vandaar naar Damascus teruggekeerd.

18. Daarop ging ik drie jaar later naar Jeruzalem, om Kefas te bezoeken, en ik bleef vijftien dagen bij hem;

19. en ik zag geen ander van de apostelen dan Jakobus, de broeder des Heren.

tot zover

11. Want ik maak u bekend, broeders, dat het evangelie, hetwelk door mij verkondigd is, niet is naar de mens.

12. Want ik heb het ook niet van een mens ontvangen of geleerd, maar door openbaring van Jezus Christus.

niet van een mens ontvangen...

Romeinen 16

25. Hem nu, die bij machte is u te versterken
(naar mijn evangelie en de prediking van Jezus
Christus, naar de openbaring van het
geheimenis, eeuwenlang verzwegen,

26. maar thans geopenbaard...

Galaten 1

11. Want ik maak u bekend, broeders, dat het evangelie, hetwelk door mij verkondigd is, niet is naar de mens.

12. Want ik heb het ook niet van een mens ontvangen of geleerd, maar door openbaring van Jezus Christus.

door openbaring van Jezus Christus...

vraag 1: hoe?

antwoord: **vanuit de hemel**

vraag 2: waar?

antwoord: **buiten Israël**

vraag 3: wanneer?

antwoord: **tijdens vervolging in Jeruzalem**

de eerste keer dat Saulus op het toneel verschijnt.

Handelingen 7

57. Maar zij begonnen luidkeels te schreeuwen, stopte hun oren toe en stormden als een man op hem (= Stefanus) los;

58. en zij wierpen hem de stad uit en stenigden hem. En de getuigen legden hun mantels af aan de voeten van een jonge man, Saulus genaamd.

59. En zij stenigden Stefanus (...)

de eerste keer dat Saulus op het toneel verschijnt.

Handelingen 8

1. En Saulus stemde in met zijn terechtstelling. En er ontstond te dien dage een zware vervolging tegen de gemeente te Jeruzalem; en allen werden verstrooid over de streken van Judea en Samaria, met uitzondering van de apostelen.

15. Maar toen het Hem, die mij van de schoot mijner moeder aan afgezonderd en door zijn genade geroepen heeft, behaagd had,

16. zijn Zoon in mij te openbaren, opdat ik Hem onder de heidenen verkondigen zou, ben ik geen ogenblik te rade gegaan met vlees en bloed;

opdat ik Hem onder de heidenen verkondigen zou..

Romeinen 11

11. Ik vraag dan: zij zijn toch niet zo gestruikeld, dat zij wel vallen moesten?

Volstrekt niet! Door hun val (=misstap) is het heil tot de heidenen gekomen, om hen tot naijver op te wekken.

12. Betekent nu hun val rijkdom voor de wereld en hun tekort rijkdom voor de heidenen, hoeveel te meer hun volheid! (...)

15. Want, indien hun verwerping de verzoening der wereld is, wat zal hun aanneming anders wezen dan leven uit de doden?

De twaalf prediken...

de bekering van Israël met het oog op het
herstel van het Koninkrijk voor Israël *in die tijd*.

Paulus predikt...

vanwege Israëls ongeloof wordt “de verzoening
der wereld” aan de natiën gepredikt.

16. zijn Zoon in mij te openbaren, opdat ik Hem onder de heidenen verkondigen zou, ben ik geen ogenblik te rade gegaan met vlees en bloed;

17. ook ben ik niet naar Jeruzalem gereisd tot hen, die reeds voor mij apostelen waren, maar ik ben naar Arabie vertrokken en vandaar naar Damascus teruggekeerd.

De Heer zou opnieuw aan Saulus verschijnen...

Handelingen 26

16. Maar richt u op en sta op uw voeten; want hiertoe ben Ik u verschenen om u aan te wijzen als dienaar en getuige daarvan, dat gij Mij gezien hebt én dat Ik aan u verschijnen zal ...

Galaten 4

25. ...de berg Sinaï in
Arabië...

17. ook ben ik niet naar Jeruzalem gereisd tot hen, die reeds voor mij apostelen waren, maar ik ben naar Arabie vertrokken en vandaar naar Damascus teruggekeerd.

18. Daarop ging ik drie jaar later naar Jeruzalem, om Kefas te bezoeken, en ik bleef vijftien dagen bij hem;

19. en ik zag geen ander van de apostelen dan Jakobus, de broeder des Heren.

Kefas *bezoeken*?

Grieks: *historeo*
Concordant Version: *to relate my story*
(=*mijn verhaal te vertellen*)

Niet Petrus geeft instructies.

Maar: Paulus vertelt *zijn* verhaal!

Van de apostelen heeft Paulus alleen Jakobus gezien. Let wel: gezien, niet eens gesproken.

historisch overzicht

Pinksteren

roeping Saulus

verblijf in Arabië

30 AD

33 AD

35 AD

38 AD

steniging
Stefanus

Paulus' 1-ste
bezoek aan
Jeruzalem

Galaten 2

1 . Daarna ging ik na verloop van veertien jaar weder naar Jeruzalem met Barnabas en nam ook Titus mede;

2 en ik ging op grond van een openbaring. En ik legde hun het evangelie voor, dat ik onder de heidenen verkondig, afzonderlijk echter aan hen, die in aanzien waren, opdat ik niet vruchteloos liep of gelopen had.

3 Maar zelfs Titus, die bij mij was, werd, ofschoon hij een Griek was, toch niet gedwongen zich te laten besnijden;

4 en dat met het oog op de binnengedrongen valse broeders, lieden, die waren binnengeslopen, om onze vrijheid, die wij in Christus Jezus hebben, te bespieden, en zo ons tot slavernij te brengen.

5 Wij zijn voor hen geen ogenblik gedwee uit de weg gegaan, opdat de waarheid van het evangelie ook verder bij u zou blijven.

6 Maar wat hen betreft, die in zeker aanzien waren (wat zij vroeger geweest mogen zijn, doet er voor mij niets toe: God ziet de persoon niet aan) mij immers hebben zij, die in aanzien waren, verder niets opgelegd.

7 Maar integendeel: toen zij zagen, dat mij de prediking van het evangelie van de voorhuid toevertrouwd was, gelijk aan Petrus die aan de besnijdenis,

8 (immers Hij, die Petrus kracht gaf om apostel te zijn voor de besnijdenis, gaf die kracht ook aan mij voor de heidenen),

9 en toen zij de genade, die mij geschonken was, opmerkten, reikten Jakobus, Kefas en Johannes, die voor steunpilaren golden, mij en Barnabas de rechterhand der gemeenschap: wij zouden naar de heidenen, zij naar de besnijdenis gaan.

tot zover

6 Maar wat hen betreft, die in zeker aanzien waren (wat zij vroeger geweest mogen zijn, doet er voor mij niets toe: God ziet de persoon niet aan) mij immers hebben zij, die in aanzien waren, verder niets opgelegd.

7 Maar integendeel: toen zij zagen, dat mij de prediking van het evangelie van de voorhuid toevertrouwd was, gelijk aan Petrus die aan de besnijdenis,

Niet Paulus is beperkt, maar “zij die in zeker aanzien waren”.

Paulus richt zich tot de heidenen (Grieks: *ethnos*), d.w.z. de natiën.

Zonder onderscheid van al of niet besneden-zijn.

7 Maar integendeel: toen zij zagen, dat mij de prediking van het evangelie der voorhuid toevertrouwd was, gelijk aan Petrus die der besnijdenis,

8 (immers Hij, die Petrus kracht gaf om apostel te zijn voor de besnijdenis, gaf die kracht ook aan mij voor de heidenen),

Petrus' "evangelie der besnijdenis" (I)

Handelingen 3

17 En nu, broeders, ik weet, dat gij uit onkunde hebt gehandeld, gelijk ook uw oversten;

18 maar zo heeft God in vervulling doen gaan wat Hij bij monde van alle profeten tevoren geboodschapt had, dat zijn Christus moest lijden.

19 Komt dan tot berouw en bekering, opdat uw zonden uitgedelgd worden, opdat er tijden van verademing mogen komen van het aangezicht des Heren,

20 en Hij de Christus, die voor u tevoren bestemd was, Jezus, zende;

Petrus' "evangelie der besnijdenis" (II)

Handelingen 3

21 Hem moest de hemel opnemen tot de tijden van de wederoprichting aller dingen, waarvan God gesproken heeft bij monde van zijn heilige profeten, van oudsher.

22 Mozes toch heeft gezegd: De Here God zal u een profeet doen opstaan uit uw broeders, gelijk mij: naar hem zult gij horen in alles wat hij tot u spreken zal;

23 en het zal geschieden, dat alle ziel, die naar deze profeet niet hoort, uit het volk zal worden uitgeroeid.

Petrus' "evangelie der besnijdenis" (III)

Handelingen 3

24 En al de profeten, van Samuel af en vervolgens, zovelen er hebben gesproken, hebben ook deze dagen aangekondigd.

25 Gij zijt de zonen van de profeten en van het verbond, dat God met uw vaders gemaakt heeft, toen Hij tot Abraham zeide: En in uw nageslacht zullen alle stammen der aarde gezegend worden.

26 God heeft in de eerste plaats voor u zijn Knecht doen opstaan en Hem tot u gezonden, om u te zegenen...

“het Evangelie der besnijdenis” =

1. De Messias is in de eerste plaats voor (het volk van) “de besnijdenis” opgestaan;
2. als Israël zich bekeert, zal de Messias terugkeren;
3. dan zullen “tijden van verademing aanbreken”;
4. dan zullen de woorden van de profeten worden vervuld;
5. via Israël zullen alle volken der aarde gezegend worden.

9 en toen zij de genade, die mij geschonken was, opmerkten, reikten Jakobus, Kefas en Johannes, die voor steunpilaren golden, mij en Barnabas de rechterhand der gemeenschap: wij zouden naar de heidenen, zij naar de besnijdenis gaan.

Jezus richt zich in de evangeliën tot “de besnijdenis”

Matteüs 15

24. Hij echter antwoordde en zeide: Ik ben slechts gezonden tot de verloren schapen van het huis Israels.

Romeinen 15

8. Ik bedoel namelijk, dat Christus ter wille van de waarachtigheid Gods een dienaar van de besnijdenis werd, om de beloften, aan de vaders gedaan, te bevestigen

Jakobus...

1. Jakobus, een dienstknecht van God en van de Here Jezus Christus, aan de twaalf stammen in de verstrooiing.

Petrus...

1. Petrus, een apostel van Jezus Christus, aan de vreemdelingen, die in de verstrooiing zijn...

Johannes...

3 Johannes

7. ... zij zijn uitgegaan ter wille van de Naam, zonder iets van de heidenen aan te nemen.

Openbaring 1

Hij heeft ons tot een koninkrijk, tot priesters voor zijn God en Vader gemaakt...

Exodus 19

6. ... **GIJ** zult Mij een koninkrijk van priesters zijn en een heilig volk. Dit zijn de woorden die gij tot de Israëlieten spreken zult.

Handelingen 21

18 En de volgende dag ging Paulus met ons Jakobus bezoeken, en alle oudsten waren daarbij aanwezig.

19 En toen hij hen begroet had, verhaalde hij in bijzonderheden, wat God onder de heidenen door zijn dienst had verricht.

20 En zij loofden God, toen zij dit hoorden, en zeiden tot hem: Gij ziet, broeder, hoevele tienduizenden er onder de Joden gelovig zijn geworden en allen zijn zij ijveraars voor de wet;

21 nu heeft men hun van u verteld, dat gij alle Joden onder de heidenen afval van Mozes leert, door te zeggen, dat zij hun kinderen niet behoeven te besnijden, noch naar de gebruiken te leven.

tot zover

historisch overzicht

roeping Saulus

apostelvergadering
Galaten 2

Arabië

35 AD

38 AD

48/49 AD

58/60 AD

Paulus' 1-ste
bezoek aan
Jeruzalem

Paulus' laatste
ontmoeting met
Jakobus

20 En zij loofden God, toen zij dit hoorden, en zeiden tot hem: Gij ziet, broeder, hoevele tienduizenden er onder de Joden gelovig zijn geworden en allen zijn zij ijveraars der wet; 21 nu heeft men hun van u verteld, dat gij alle Joden onder de heidenen afval van Mozes leert, door te zeggen, dat zij hun kinderen niet behoeven te besnijden, noch naar de gebruiken te leven.

Paulus > niet onder de wet

1Korinthe 9

20. ...ik ben voor de Joden geworden als een Jood, om Joden te winnen; hun, die onder de wet staan, als onder de wet (hoewel persoonlijk niet onder de wet) om hen, die onder de wet staan, te winnen;

21. hun, die zonder wet zijn, ben ik geworden als zonder wet (hoewel niet zonder de wet van God, want ik sta onder de wet van Christus) om hen, die zonder wet zijn, te winnen (...) 23 Alles doe ik ter wille van het evangelie...

de twaalf

- geroepen door de Heer op aarde

Paulus

- geroepen door de Heer vanuit de hemel

Handelingen 9

3 ...het geschiede toen hij Damascus naderde, dat hem plotseling licht uit de hemel omstraalde...

de twaalf

- kenden de Here Jezus “naar het vlees

Paulus

- kende Christus **niet** “naar het vlees”

2Korinthe 5

16. Zo kennen wij dan van nu aan niemand naar het vlees. Indien wij al Christus naar het vlees gekend hebben, thans niet meer.

de twaalf

- het Evangelie der besnijdenis

Paulus

- het Evangelie der voorhuid

Galaten 2

7. Maar ... toen zij zagen, dat mij de prediking van het evangelie van de voorhuid toevertrouwd was, gelijk aan Petrus die van de besnijdenis...

de twaalf

- geroepen om Israël tot bekering te brengen

Handelingen 5

30. De God onzer vaders heeft Jezus opgewekt, die gij hebt gehangen aan een hout en omgebracht;

31. Hem heeft God door zijn rechterhand verhoogd, tot een Leidsman en Heiland om Israel bekering en vergeving van zonden te schenken.

32. En wij zijn getuigen van deze dingen...

Paulus

- geroepen om het **geheimenis** bekend te maken van Israël's tijdelijke terzijdestelling

Romeinen 11

25. Want, broeders, opdat gij niet eigenwijs zoudt zijn, wil ik u niet onkundig laten van dit geheimenis; een gedeeltelijke verharding is over Israel gekomen, totdat de volheid der heidenen binnengaat...

de twaalf

- gezonden om te dopen

Matteüs 28

19. Gaat dan henen, maakt al de volken tot mijn discipelen en doopt hen...

Paulus

- **niet** gezonden om te dopen

1Korinthe 1

17. Want Christus heeft *mij* niet gezonden om te dopen, maar om het Evangelie te verkondigen...

de twaalf

- ijveraars der wet

Paulus

- bij de “apostel der heidenen” spelen de gebruiken der wet geen rol

Handelingen 21

20. ... allen zijn zij ijveraars der wet...

Efeze 2

15 ...de wet der geboden ... buiten werking gesteld...

de twaalf

- predikten wat de profeten hadden verkondigd

Handelingen 3

24. En al de profeten, van Samuel af en vervolgens, zovelen er hebben gesproken, hebben ook deze dagen aangekondigd.

Paulus

- predikte wat verborgen was bij de profeten

Romeinen 16

25... mijn evangelie en de prediking van Jezus Christus, naar de openbaring van het geheimenis, eeuwenlang verzwegen...

het Geheimenis...

Kolosse 1

25 Haar (nl. van de Gemeente) dienaar ben ik geworden naar de bedeling, mij door God toevertrouwd, om onder u het woord van God te voltooien,

26. het geheimenis, dat eeuwen en geslachten lang verborgen is geweest, maar thans geopenbaard aan zijn heiligen.

27. Hun heeft God willen bekendmaken, hoe rijk de heerlijkheid van dit geheimenis is onder de heidenen: Christus onder u, de hoop der heerlijkheid.

het Geheimenis...

Efeze 3

8. Mij, verreweg de geringste van alle heiligen, is deze genade te beurt gevallen, aan de heidenen de onnaspeurlijke rijkdom van Christus te verkondigen,

9. en in het licht te stellen, de huishouding van het geheimenis dat van eeuwen her verborgen is gebleven in God, de Schepper van alle dingen...

Petrus aan het einde van zijn leven over Paulus...

2Petrus 3

15. ... houdt de lankmoedigheid van onze Here voor zaligheid, zoals ook onze geliefde broeder Paulus naar de hem gegeven wijsheid u geschreven heeft,

16. evenals in alle brieven, wanneer hij over deze dingen spreekt. Daarin is een en ander moeilijk te verstaan, wat de onkundige en onstandvastige lieden tot hun eigen verderf verdraaien, evenals trouwens de overige schriften.